

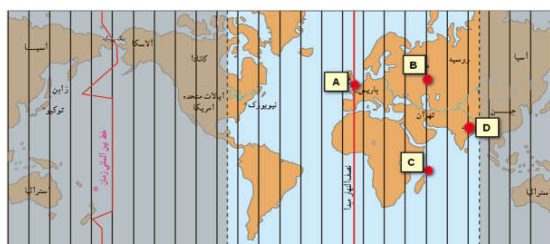
سؤال ۵۵

۳۰ دقیقه

مطالعات اجتماعی

۱. «شهر چابهار در ۲۵ درجه عرض شمالی و ۶۰ درجه طول شرقی قرار گرفته است.» در این جمله کدام ویژگی شهر چابهار بیان شده است؟

- ① موقعیت نسبی ② موقعیت مکانی ③ موقعیت طبیعی ④ قلمرو جغرافیایی

۲. در کدام یک از شهرهای مشخص شده بر روی نقشه لحظه غروب خورشید

هم‌زمان است؟

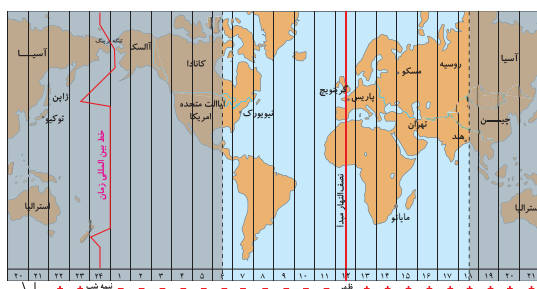
- ① A و C ② B و D
③ A و B ④ C و B

۳. اگر مختصات جغرافیایی شهر A برابر با 20°N و شهر B برابر با 30°E باشد این دو شهر از نظر طول و عرض جغرافیایی چند درجه از یکدیگر فاصله دارند؟

- ① 40° طول جغرافیایی و 100° عرض جغرافیایی ② 20° عرض جغرافیایی و 50° طول جغرافیایی
③ 100° عرض جغرافیایی و 50° طول جغرافیایی ④ 20° طول جغرافیایی و 50° عرض جغرافیایی

۴. کدام گزینه صحیح است؟

- ① مدار استوا صفر درجه است و بقیه مدارها بین 0° تا 180° درجه شمالی یا جنوبی درجه‌بندی شده‌اند.
② مداری که از رصدخانه گرینویچ عبور می‌کند، به عنوان مدار مبدأ انتخاب شده است.
③ نصف النهار مبدأ، صفر درجه و نصف النهارهای دیگر از 0° تا 90° درجه شرقی و 90° درجه غربی درجه‌بندی شده‌اند.
④ هیچ کدام

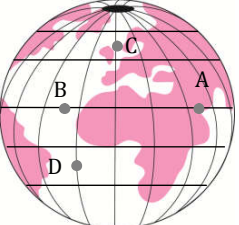
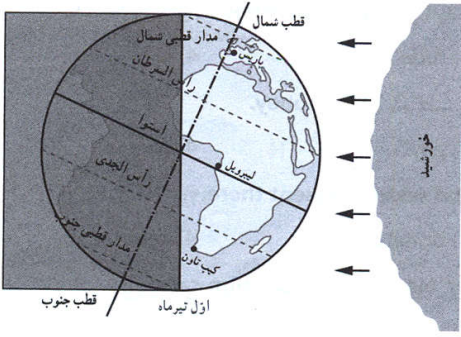

۵. با توجه به نقشه زیر کدام شهرها بیشترین اختلاف زمان را با یکدیگر دارند؟

- ① مسکو - مایاتو
② مسکو - گرینویچ
③ تهران - مسکو
④ پاریس - گرینویچ

۶. با کدامیک از علائم زیر، طول شرقی را نشان می‌دهند؟

- ① E ② W ③ N ④ S

۷. علی در نقطه ۳۰°N ۱۲۰°W قرار دارد. او تصمیم می‌گیرد به مسافرت برود. پس از رسیدن به مقصد متوجه می‌شود که خورشید ۴ ساعت در شهر مقصد زودتر طلوع می‌کند. مختصات شهری که علی در آن قرار دارد کدام گزینه می‌تواند باشد؟
- ① ۵۰°N ۱۲۰°E ② ۵۰°N ۱۴۰°E ③ ۳۰°S ۱۸۰°W ④ ۳۰°N ۱۸۰°W
۸. کلیه مکان‌هایی که بر روی یک نصف‌النهار قرار دارند، هستند.
- ① دارای طول جغرافیایی موازی ② دارای طول جغرافیایی متقاطع
③ دارای طول جغرافیایی یکسانی ④ دارای طول جغرافیایی متفاوتی
۹. ۳۰°W و ۶۰°E به ترتیب یعنی:
- ① ۳۰° درجه غربی و ۶۰° درجه شرقی ② ۳۰° درجه شرقی و ۶۰° درجه غربی
③ ۳۰° درجه شرقی و ۶۰° درجه غربی ④ ۳۰° درجه شمالی و ۶۰° درجه شرقی
۱۰. در کدام یک از شهرهای زیر چنانچه بخواهیم نماز بخوانیم، باید از سمت جنوب به سمت غرب بیشتر از دیگر شهرها منحرف شویم؟
- ① مشهد ② تهران ③ بندرعباس ④ تبریز
۱۱. حداکثر اندازه یک نصف‌النهار چند درجه است؟
- ① ۹۰ ② ۱۸۰ ③ ۳۶۰ ④ ۶۰
۱۲. به‌وجود آمدن شب و روز و فصل‌ها نتیجه چیست؟
- ① حرکت وضعی - مایل بودن محور قطب‌ها ② حرکت انتقالی - حرکت وضعی
③ مایل بودن محور قطب‌ها - حرکت وضعی ④ حرکت انتقالی - مایل بودن محور قطب‌ها
۱۳. به دو زمانی که درازی شب و روز برابر می‌شود، می‌گویند.
- ① انقلاب زمستانی ② انقلاب تابستانی ③ اعتدالین ④ هیچ کدام
۱۴. کدام گزینه درباره حرکت انتقالی زمین، صحیح نیست؟
- ① حرکت انتقالی، حرکت زمین به دور خورشید است.
② مدار حرکت زمین به دور خورشید دایره‌ای شکل است.
③ زمین با سرعت میانگین ۳۰ کیلومتر در ثانیه به دور خورشید می‌گردد.
④ مدت زمان واقعی یک دور کامل گردش زمین به دور خورشید، ۳۶۵ روز و ۶ ساعت است.
۱۵. با توجه به تصویر زیر، مردمان کدام یک از نقاط مشخص شده طلوع خورشید را زودتر خواهند دید؟
- ① A ② B ③ C ④ D
-
۱۶. با توجه به تصویر، کدام مفهوم جغرافیایی زیر دریافت می‌شود؟
- ① انقلاب تابستانی در نیم کره شمالی
② انقلاب تابستانی در نیم کره جنوبی
③ انقلاب زمستانی در نیم کره شمالی
④ انقلاب زمستانی در نیم کره شرقی
-
۱۷. اگر به طور مثال ساعت در لندن که بر روی نصف‌النهار صفر درجه قرار دارد ۱۲ ظهر باشد، ساعت در تهران که بر روی نصف‌النهار ۴۵ درجه شرقی قرار دارد، چند است؟
- ① $۳/۵$ بعد از ظهر ② ۱۰ صبح ③ ۴ بعد از ظهر ④ ۹ صبح
۱۸. کشور چین حدوداً بین طول جغرافیایی ۷۵°E و ۱۳۵°E قرار دارد. تعیین کنید این کشور می‌تواند دارای چند ساعت رسمی باشد؟
- ① ۲ ② ۳ ③ ۴ ④ ۵

۱۹. کدام گزینه از نتایج مایل بودن محور قطبها بر سطح مدار گردش انتقالی زمین نمی‌باشد؟

- ① تغییر زاویه تابش آفتاب در طول سال
② اختلاف ساعت در مناطق مختلف کره زمین
③ نامساوی بودن درازی شب و روز
④ پیدایش فصل‌های مختلف در کره زمین

۲۰. اگر یک شهر بر روی نصف‌النهار ۴۹ درجه شرقی باشد، اختلاف ساعت این شهر با نصف‌النهار مبدأ چند ساعت است و ساعت آن نسبت به نصف‌النهار مبدأ جلوتر یا عقب‌تر می‌باشد؟

- ① ۳ ساعت و ۱۶ دقیقه - جلوتر
② ۳ ساعت و ۲۶ دقیقه - عقب‌تر
③ ۳ ساعت و ۲۶ دقیقه - جلوتر
④ ۳ ساعت و ۱۶ دقیقه - عقب‌تر

۲۱. تمام گزینه‌های زیر درست بیان شده است، به جز گزینه

- ① در روی یک کره جغرافیایی، اگر فاصله مدارها از یکدیگر ۲۰ درجه و فاصله نصف‌النهارها از یکدیگر ۴۰ درجه باشد، در مجموع ۱۸ مدار و نصف‌النهار خواهیم داشت.
② اگر در نقطه A به مختصات ۶۰ درجه شرقی و ۶۰ درجه شمالی، ساعت ۲ بعدازظهر باشد، در نقطه B به مختصات ۹۰ درجه غربی و ۲۰ درجه جنوبی ساعت ۴ صبح خواهد بود.
③ هنگامی که خورشید در اول تیرماه در نیمکره شمالی به مدار رأس السرطان به طور عمودی می‌تابد، در نیمکره جنوبی کوتاه‌ترین روز سال است و فصل زمستان آغاز می‌شود.
④ به دلیل تمایل محور قطبها بر سطح مدار گردش وضعی زمین، در ازای شب و روز نامساوی می‌شود.

۲۲. کدام جمله درست است؟

- ① وقتی خورشید درست روی استوا قرار می‌گیرد، در تمام شهرهای استوایی، هنگام ظهر است.
② در تمام کشورها فقط یک ساعت رسمی وجود دارد و در سفرهای داخلی نیازی به تنظیم ساعت نیست.
③ اگر محیط کره زمین را به ۲۴ ساعت تقسیم کنیم، هر یک از قاجاها ۱۵ درجه پهنا دارد و همه نصف‌النهارهای داخل یک قاج به طور توافقی ساعت یکسانی دارند.
④ مدت زمان واقعی یک دور کامل زمین به دور خورشید ۳۶۵ روز و ۴ ساعت است.

۲۳. با توجه به مختصات جغرافیایی شهرهایی که در زیر آمده است، در کدام شهر اختلاف طول روز و شب کم‌تر است؟

کوآلالامپور ————— و ۱۰۱°E / ۳°N / تهران ————— و ۵۱°E / ۳۸°N / توکیو ۱۳۸°E و ۳۶°N / مسکو ۵۵°N و ۳۷°E

- ① مسکو
② تهران
③ کوآلالامپور
④ توکیو

۲۴. شهر «الف» در ۶۰ درجه طول غربی و شهر «ب» در ۳۰ درجه طول شرقی واقع شده‌اند. اگر در نصف‌النهار مبدأ ساعت ۱۱ باشد، در شهر «الف» و «ب» ساعت چند است؟

- ① در شهر «الف» ۱۵ و شهر «ب» ۹
② در شهر «الف» ۷ و شهر «ب» ۱۳
③ در شهر «الف» ۱۴ و شهر «ب» ۹
④ در شهر «الف» ۸ و شهر «ب» ۱۳

۲۵. ماندانا در کشوری است که در آن جهت قبله روبه غرب می‌باشد، او احتمالاً در کدام کشور زیر زندگی می‌کند؟

- ① ترکمنستان
② هند
③ مصر
④ ترکیه

۲۶. اگر مریم در ساعت ۸ صبح از تهران با زهرا که در توکیو زندگی می‌کند، تماس تلفنی برقرار کند با در نظر گرفتن طول جغرافیایی تهران که ۵۲ درجه می‌باشد و توکیو ۱۳۹ درجه، ساعت این تماس تلفنی در توکیو را مشخص کنید.

- ① ۱۲ و ۵۸ دقیقه
② ۱۲ و ۱۵ دقیقه
③ ۱۳ و ۴۸ دقیقه
④ ۱۳ و ۳۶ دقیقه

الف) ناهید	۱) سطحی جامد دارد.
ب) برجیس	۲) جزء سیاره‌های بیرونی است.
پ) بهرام	۳) از گازهای مختلف تشکیل شده است.
ت) کیوان	۴) جزء سیاره‌های درونی است.

۲۷. هر یک از عبارت‌های ستون سمت راست با کدام سیاره از ستون سمت چپ در

ارتباط است؟

- ① (۱- الف)، (۲- ب)، (۳- پ)، (۴- ت)
② (۱- الف)، (۲- ب)، (۳- الف)، (۴- ب)
③ (۱- ب)، (۲- ت)، (۳- الف)، (۴- ب)
④ (۱- پ)، (۲- ت)، (۳- ت)، (۴- پ)

۲۸. اگر شهر «الف» در فاصله ۵ قاج زمانی در غرب نصف‌النهار مبدأ قرار گرفته باشد و در نصف‌النهار مبدأ ساعت ۱۱ باشد، در شهر «الف» ساعت چند است؟

- ① ۵
② ۱۶
③ ۶
④ ۱۵

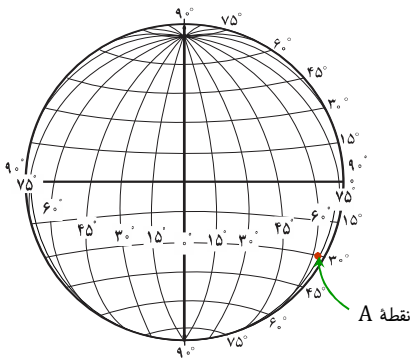
۲۹. فردی در موقعیت مکانی $45^{\circ}N$ و $25^{\circ}E$ قرار دارد. او در چه قاره‌ای می‌باشد؟

۴. آمریکای شمالی

۳. آفریقا

۲. اروپا

۱. آسیا

۳۰. طول و عرض جغرافیایی نقطه A کدام است؟

۱. طول $30^{\circ}E$ - عرض $75^{\circ}N$

۲. طول $75^{\circ}S$ - عرض $30^{\circ}W$

۳. طول $75^{\circ}E$ - عرض $30^{\circ}S$

۴. طول $30^{\circ}S$ - عرض $75^{\circ}E$

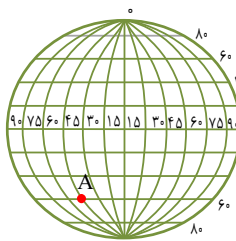
۳۱. گزینه درست را انتخاب کنید.

۱. فصل‌ها در نیمکره شمالی و نیمکره جنوبی حدود ۶ ماه با یکدیگر اختلاف دارند.

۲. سرعت زمین در حرکت وضعی 30° کیلومتر در ثانیه است.

۳. در اول تیرماه، خورشید در نیمکره شمالی به مدار رأس‌الجدی عمود می‌تابد و طولانی‌ترین روز در این نیمکره است که به آن انقلاب تابستانی می‌گویند.

۴. در دو موقع از سال یعنی اول بهار و آخر پاییز، طول روز و شب برابر می‌شود؛ به این دو زمان، «اعتدالین» (اعتدال بهاری و اعتدال پاییزی) می‌گویند.

۳۲. مختصات جغرافیایی نقطه A را تعیین کنید.

۱. $45^{\circ}S - 60^{\circ}W$

۲. $45^{\circ}S - 60^{\circ}W$

۳. $60^{\circ}N - 45^{\circ}E$

۴. $45^{\circ}N - 60^{\circ}E$

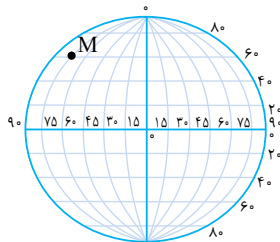
۳۳. در سفر به کدام یک از کشورهای زیر باید ساعتان را عقب بکشیم؟

۴. استرالیا

۳. فرانسه

۲. ژاپن

۱. افغانستان

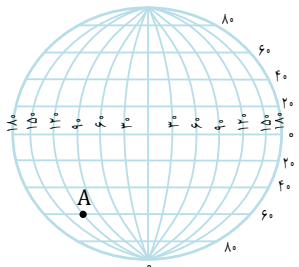
۳۴. مختصات جغرافیایی نقطه M را تعیین کنید.

۱. $60^{\circ}S - 60^{\circ}W$

۲. $60^{\circ}N - 75^{\circ}W$

۳. $60^{\circ}N - 75^{\circ}E$

۴. $60^{\circ}S - 60^{\circ}E$

۳۵. طول و عرض جغرافیایی نقطه A به ترتیب چند درجه است؟

۱. $120^{\circ}S - 60^{\circ}E$

۲. $120^{\circ}N - 60^{\circ}E$

۳. $120^{\circ}N - 60^{\circ}W$

۴. $60^{\circ}S - 120^{\circ}W$

۳۶. در صورتی که در گرینویچ لندن ۱۲ ظهر باشد، کدام مناطق جهان هنوز ۱۲ ظهر نشده است و هر قاع منطقه زمانی که یک ساعت را به خود

اختصاص داده است، چند درجه پهنا دارد؟

۱. مناطقی که روی مدار پایین‌تر از گرینویچ قرار دارند - 24°

۲. مناطقی که روی مدار بالاتر از گرینویچ قرار دارند - 15°

۳. شرق گرینویچ - 24°

۴. غرب گرینویچ - 15°

۳۷. مردمی که در یک زمان خورشید را بالای سرشان مشاهده می‌کنند بر روی یک زندگی می‌کنند.

۴. نیمکره

۳. نصف‌النهار

۲. کشور

۱. مدار

۳۸. چه تعداد از عبارت‌های زیر درباره «نصف‌النهارها» درست بیان شده است؟

الف) دایره‌های فرضی هستند که از قطب شمال تا قطب جنوب کشیده شده‌اند.

ب) نصف‌النهار مبدأ ۳۶۰ درجه است.

پ) نصف‌النهارها طول مساوی دارند.

ت) نصف‌النهارها از ۰ تا ۱۸۰ درجه شمالی و ۱۸۰ درجه جنوبی درجه‌بندی شده‌اند.

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۳۹. چرا در نیم‌کره شمالی، اول دی کوتاه‌ترین روز سال است؟

۱) در این زمان خورشید به مدار رأس‌الجدی به‌طور مایل می‌تابد.

۲) با گردش زمین به دور خورشید، وسعت دایره روشنایی در نیم‌کره شمالی بیشتر می‌شود.

۳) در این زمان خورشید در نیم‌کره شمالی به مدار رأس‌السرطان به‌طور عمود می‌تابد.

۴) در نیم‌کره شمالی بخش کم‌وسعت‌تری از کره زمین، تابش خورشید را دریافت می‌کند.

۴۰. حرکت زمین به دور محور خود را چه می‌گویند و کدام‌یک از اتفاقات زیر در نتیجه این حرکت به‌وجود می‌آید؟

الف) پدید آمدن شب و روز - ب) پیدایش فصول - پ) اختلاف ساعت

۱) حرکت انتقالی - الف و ب ۲) حرکت وضعی - فقط پ ۳) حرکت انتقالی - فقط ب ۴) حرکت وضعی - الف و ب

۴۱. عبارت بیان‌شده در کدام گزینه با مفهوم روبه‌روی خود هماهنگ است؟

۱) مکان دقیق قرار گرفتن یک پدیده روی کره زمین * مختصات جغرافیایی

۲) فاصله یک مکان با نصف‌النهار مبدأ برحسب درجه * عرض جغرافیایی

۳) قرار گرفتن هر نقطه از کره زمین روی یک مدار و نصف‌النهار مشخص * موقعیت مکانی

۴) تقسیم کردن زمین به دو نیم‌کره شمالی و جنوبی * مدار مبدأ

۴۲. اگر شهر «الف» در فاصله ۴ قاج زمانی در شرق نصف‌النهار مبدأ قرار گرفته باشد و در نصف‌النهار مبدأ ساعت ۱۲ باشد، در شهر «الف» ساعت چند

است؟

۷ (۴)

۱۵ (۳)

۸ (۲)

۱۶ (۱)

۴۳. اگر شهر «الف» در فاصله ۴۵ درجه غربی از شهر «ب» قرار گرفته باشد و در شهر «ب» ساعت ۱۷ باشد، در شهر «الف» ساعت چند است؟

۱۶ (۴)

۱۸ (۳)

۱۴ (۲)

۲۰ (۱)

۴۴. در کدام روز از سال وسعت دایره روشنایی در نیم‌کره شمالی و جنوبی برابر است؟

۴) آخر دی

۳) اول تیر

۲) اول فروردین

۱) اول دی

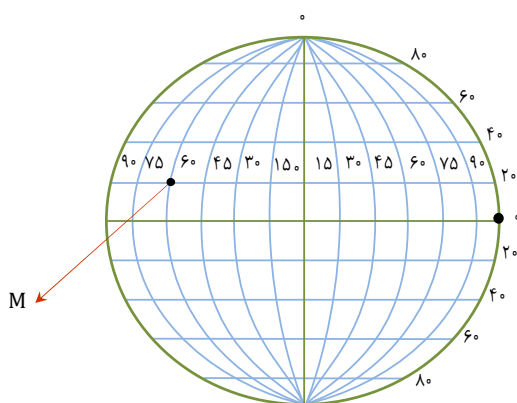
۴۵. مختصات جغرافیایی نقطه M چقدر است؟

۱) $20^{\circ}\text{N} - 60^{\circ}\text{W}$

۲) $20^{\circ}\text{W} - 60^{\circ}\text{E}$

۳) $60^{\circ}\text{N} - 20^{\circ}\text{E}$

۴) $60^{\circ}\text{E} - 20^{\circ}\text{W}$

۴۶. در اول تیرماه وسعت دایره روشنایی در نیم‌کره جنوبی چگونه است؟

۱) در کوچک‌ترین حالت خود در طی سال است.

۲) با وسعت دایره روشنایی در نیم‌کره شمالی برابر است.

۳) در بزرگترین حالت خود در طی سال است.

۴) تفاوتی با سایر فصول ندارد.

۴۷. شهر «الف» در طول جغرافیایی ۶۰ درجه شرقی و عرض جغرافیایی ۱۵ درجه شمالی قرار دارد. اگر در این شهر ساعت ۱۶ باشد، در گرینویچ

ساعت چند است؟

۱۸ (۴)

۱۴ (۳)

۲۰ (۲)

۱۲ (۱)

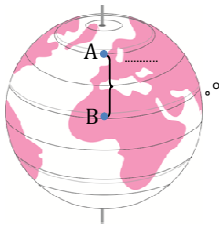
۴۸. اگر خط استوا و نصف‌النهار مبدأ را به عنوان خطوط فرضی که کره زمین را به نیمکره‌های شمالی و جنوبی و شرقی و غربی تقسیم می‌کند در نظر بگیریم، کشور ما در کدام نیمکره‌ها قرار می‌گیرد؟

۴ جنوبی - غربی

۳ شمالی - شرقی

۲ جنوبی - شرقی

۱ شمالی - غربی

۴۹. فاصله مشخص شده بر روی شکل، اصطلاحاً چه نامیده می‌شود؟

۲ عرض جغرافیایی

۱ مختصات جغرافیایی

۴ مدار

۳ طول جغرافیایی

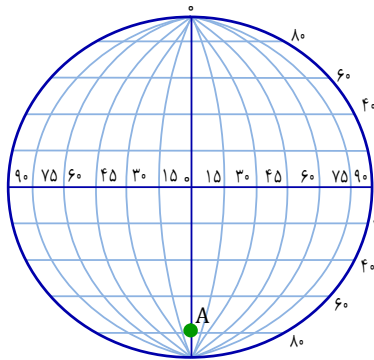
۵۰. مختصات جغرافیایی نقطه A چقدر است؟

۱ $8^{\circ}\text{S} - 0^{\circ}$

۲ $8^{\circ}\text{N} - 80^{\circ}\text{E}$

۳ $80^{\circ}\text{N} - 15^{\circ}\text{W}$

۴ $0^{\circ}\text{S} - 60^{\circ}\text{W}$

۵۱. با توجه به تصویر زیر در ماه رمضان مردم کدام کشور زودتر افطار می‌کنند؟

۲ افغانستان

۱ اندونزی

۴ عربستانی

۳ موریتانی

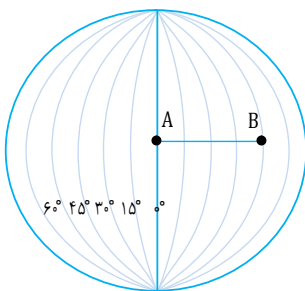
۵۲. اگر در شهر «الف» ساعت ۱۲ و در شهر «ب» که در شرق شهر «الف» قرار دارد، ساعت ۱۵ باشد، این دو شهر چند درجه طول جغرافیایی از هم فاصله دارند؟

۴۵ ۴

۳۰ ۳

۷۵ ۲

۶۰ ۱

۵۳. فاصله نقطه A تا B اصطلاحاً چه نامیده می‌شود؟

۱ مختصات جغرافیایی

۲ عرض جغرافیایی

۳ موقعیت مکانی

۴ طول جغرافیایی

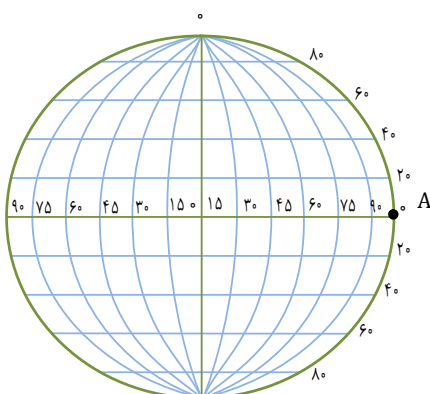
۵۴. مختصات جغرافیایی نقطه A چقدر است؟

۱ $90^{\circ}\text{N} - 0^{\circ}\text{E}$

۲ $75^{\circ}\text{N} - 15^{\circ}\text{E}$

۳ $15^{\circ}\text{N} - 75^{\circ}\text{E}$

۴ $0^{\circ} - 90^{\circ}\text{E}$

۵۵. در تاریخ ۱۵ آبان در شهر «الف» ساعت ۲۳ و در شهر «ب» ساعت ۱۵ است. شهر «الف» نسبت به شهر «ب» چه موقعیتی دارد؟
- ۱) نسبت به شهر «ب» در شرق قرار دارد. ۲) در شمال شهر «ب» قرار دارد.
- ۳) در غرب شهر «ب» واقع شده است. ۴) در جنوب شهر «ب» واقع شده است.